

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris.
Libri Qvinqve**

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

VIII. Quantæ sit venerationi Loiola palatiu[m] , & quanto illic animarum
bono festus Ignatio celebretur dies.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

ita omnem eius cogitationem, & amorem excusit penitus, ut Loyola, & Ognies, & domus suæ, ac familiae nomina, pro barbaris vocibus apud ipsum sonarent, & significatus peregrini, quin multis etiam post annis, rogatus ab Sobrino suo quodam duce haud ideo, consilium, an opem ad iungendum fecerat nuptiarum quod foret etiam Loiolæ dominis decorum; ab eo ministerio fugit, velut ab se alienissimo, qui mundi contemptum Christi causa profecit, domum illic haberet nullam quam agnoscet pro sua, cuiusve honoris, & commodis laboraret; atque istæ (subdebat) germanæ sunt illorum comitates, qui ut Christum sequantur, sæculo nuntium remittunt, exuere animo quoad possunt omnem terrenorum memoriam, ut meminerint tantum cœlestia; & urbanitates visitas eo minoris ducere, quo magis diuino obsequio student. Addit autem, totis vndecim retro annis, nihil se quicquam, ex familia Loiolæ cuicquam plane scripsisse; quod olim saculum relinquens apud se ratum fixumque statuisse, nullam sibi deinceps illic familiam, dominumque superesse. Iam quas inde acciperet literas, aliud ab eo responsum non ferebant præter serias ad humana spernenda, & sanctimoniam sectandam adhortationes: factum nihilominus aliquando ut è domesticis adiutor, quasi rem ferret illi gratissimam, importunè cubiculum irrumperet, fasciculum ei ab Loiola, redderet litterarum; ille, ut erat Deum orans, exceptum statim in igaem coniecit præsente adhuc illo qui tulerat, haud pensi plus habens recreandi suos aliquo responso, quam eorum literis recreari.

VIII.

*Quanta sit
venerationi
Loiola pala-
tiū, & quan-
to illuc ani-
marum bono
festus Ignatii
celebretur
dies.*

Nec verò propterea ingloriam domum reliquit Ignatius, quod perinde illam habuerit velut ab se nunquam habitatam: imo ipse plus vnius splendoris, ac nominis, ex ea aufugiens, eidem consciuit, quam quicquid auorum fuerat censendis maiorum titulis, ostentandisque honorum insignibus. Palatium quidem, siue ut incolæ appellant, Loiolæ turris, in qua & mundo natus, & ad Deum conuersus, totâ dum hæc scribo Hispaniâ, nedum Cantabriâ, pro celeberrimo habetur frequentatürque sanctitatis illius monumento. Sita est, quo more, & aliæ tractus illius ditiones, ab domorum frequentia procul, aperto in campo, qui se duo inter oppida expandit, vni Alpeitiae; Ascoitiæ alteri nomen est. Illuc vicinis circum ex populis, toto quidem anno, sed potissimum Iulio ad festum S. Ignatij, qui pridie Calendas Augusti colitur, per totum octiduum, vis hominum innumerabilis confluit, veneratura nomen, sacraque monumenta popularis sui, tutelarisque Sancti. Estque ut pius sic mihi spectaculum, propicere integros supplicantum populos, per angustos calles illarum rupium ex quinque prouinciarum pagis & oppidis per multa etiam nonnullos milliaria recurrentes, & audire procul sacra illa, & sylvas, Rosarij Virginis, sacris cantibus personantes, interiectis vernacula lingua carminibus in Beati laudes, pia magis quam eleganti vena promptis. Et quia aedes sacra multitudini tantæ, longo spatio impar est, celebrandis sacris vestibulum illi pro Sacario fit, planities latè à vestibulo patens pro Templi Basilica. Iam beneficia, iam & miracula, quibus serui lui gloriosum nomen illustrat Deus; iam anathemata Eucharistica, in memoriam appensa imperatorum ab eo munericum quis facile numeret: in-

ter

ter quæ tamen , pretium fert omnium maximum , animarum prouentus , quotannis inde colligi solitus , & ab inueteratis flagitiis , perditorum ad frugem reduc̄tio , quos vbi forte vicini comites , aut festi pompa , aut etiam nudinæ , quaqua versum immunes , eò pelleixerint , pungit mox , virtue diuina lux quædam ex ijs velut parietibus exprans , qua salubri dolore colliqueſunt ; nec prius abscedunt , quin multo cum fletu confessione sacra animum expiarint . Ad excipiendoſ porrò pœnitentes , quorum multi vitæ anteactæ annos omnes retexunt , alij complures ; neque Societatis Patres , nec propinquis duobus ex oppidis Sacerdotes in ſubſidium acciti ſufficiunt , ſolenni concurſu totos octo dies occupante , quos & pontificia pœnarum venia , & muſici concentus , & pœfiantium Oratorum exornant conciones . Accumbeſtum verò mensæ Christi annuus numerus ad quindecim millia . Eſt hæc pars altera pij cultus qui S Ignatij natali domui exhibetur . Nec minor altera , quæ publica gratulatione , lœtiſque peragitur . Eſt enim ijs locis in more poſitum , vt Sanctorum virtutem , maximè tutelarium , militariſbus ludicris coho- nent ; quare statis inter octo quos dixi diebus , prodire turmatim videas hinc inde , aduersus & ante palatiū acies , ſchemate Maurico , partitiſ coloribus elegantes , & ſtričis ad manum breuibus gladiis , ſingulari primum cer- tamine : poſt manipulatim , mixto denique confusè vrimque pœlio , belli ciere ſimulachra ; nec deefit agitatio taurorum ijs regionibus viſitata ; nec alii cubi etiam ſcenarum choragia , in quas decus aliquod viri Sancti ab egre- giis actoribus edatur ; noctes demum ipsæ & pingui lampade , & lœtis funa- libus , & miſſilibus ignium cometis vincuntur . His in ſanctum Patrem ad- dicti obſequij itudiis , haud quidem prius vti cœpit illarum prouinciarum in- genua pietas , quam illi publicos honores ſuprema authoritas decreuifet . Ve- rū multo ante , ipſoſque adhuc ſuperſtitie , ſolum illud natale , domusque pa- rietes , quod eum mundo , & cœlo dediſſent ; & illi editus , ibidem ſe totum Deo confeſcrasset ; apud magnes viros eosdemque Sanctos venerationem ha- buerunt B. Franciscum Borgiam , & Hieronymum Natalem , qui piis oſculis , & lacrymis ea coluerunt , censueruntque digna æſtimatione quam à posteris načta ſunt . Certè cubiculum vbi flens ac gemens Ignatius primos vitæ an- nos melioribus mutauit , & nouos de cœlo iuſtinctus hauiſit , donumque per- petuum caſtimoniae ſingularis , eum veluti ſenſum ſanctitatis illius retinuit , vt quem mala ſors ad illud violandum , impulerit , aliqua pœſertim feeditate , iſpi parietes ſentire iniuriā viſi ſint , etiam priuilegiū ex profanis viſibus ad ſacros transferrentur . Reſcritum de quodam extero milite ; nec diu poſtea de viro magis nobili quā probō ; ab Loyolæ dominis hospitio exceptos , & in illo Ignatij quondam conclavi locatos , dum nescio quid minus caſtum tentaſſent , concuſſae domus terribilimotu , viſiſque ingentibus ita exterritos , vt horrerent toti . Contra verò nonnullis bonæ mentis , ibidem pernoctan- tibus contigit , abrumpi derepente ſomnos , infundique nunc insuetas alioqui de rebus diuinis cogitationes ; nunc eorum quæ forē peccalient deteſtatio- nem , affectuſque ſuauissimos ignotæ ſibi antea pietatis .

Sed redeamus ad Ignatium in viam . Remiſſis ergo Nazareto famulis

I X.

B 3 duobus,